

Beskrivning av toalettsystem för segelflyg.

Jag är inte ensam uppfinnare till detta system utan egentligen är det Peter Isacson från Jönköpings Segelflygklubb som har visat mig systemet från början. Men jag tänkte samla mina och Peters erfarenheter och sammanställa i detta dokument för utdelning till den intresserade.

Systemets komponenter är en vattenpåse av camelback typ eller liknande som helst ska vara så slitstark som möjligt för att minimera risken för läckande påse. Jag har valt MSR:s påsar då de är gjorda i slitstarkt nylon och finns i många storlekar.

Man ska inte heller välja en för liten påse. För mig personligen räcker en 4L påse till mina behov i huvudsak (4-5h flygning) men känner man sig osäker eller vet med sig att man pinkar mycket och ofta när man flyger kan man köpa en 6L påse direkt.

Använder man MSR dromedary bag som jag måste man även köpa till ett slangpaket då de till skillnad från Camelback inte har några fastmonterade slangar på den modellen.

Slangpaketet kallas för hydration kit.

Sista huvudkomponenten som behövs är en urodom. Dessa går att beställa från Coloplast i storpack till en vettig peng per urodom eller så får man söka upp en butik som säljer dem lösa men kostnaden är då oftast högre.

På Coloplast kan man dessutom få ut prover på urodomer m.m. så man kan prova ut hur stor urodom man behöver och vilken typ. De har tre olika, en basic en som heter security + och en som heter optima. Man får prover på alla tre typerna (i alla fall om man ber om det) och kan då välja vilken man föredrar. Jag använder Security + då den är latexfri och jag har tyckt att den är smidigast att använda då bland annat pipen för anslutning mot slang är lite styvare och inte viker sig lika lätt men även här får man prova sig fram till det man föredrar. Man kan även be om prover på urinpåsar så man om jag kommer ihåg rätt kan sno en plastanslutning mellan slang och urodom från dem och använda till sitt eget system.

Basicmodell

Security +

Det sista man behöver göra när man har ordnat alla delar inklusive en anslutning mellan urodom och slang är att skaffa en utbytesslang till påsen. Jag använder en silikon slang med 8 eller 10mm innerdiameter. Anledningen till detta är att den är mer flexibel och lättare att hantera än de tjocka och styva slangar som normalt finns original på en camelback. **Tänk på att inte använda en för liten slang då det kan bli problem med för dåligt självfall i systemet!**

För att kunna sluta systemet använder jag en vanlig bröd/frysklämna i plast som jag skålat ut lite i mitten för att den inte ska klämma sönder slangen utan klämma lagom för att det inte ska rinna tillbaka.

När man monterar ihop allt så var monteringen av silikon slangen på anslutningen till påsen från hydrationkittet det absolut jobbigaste att lyckas med då den anslutningen är så mycket större än utbytesslangen. Men efter en hel del slit och några försök så gick det och det blir en absolut tät koppling.

Jag har använt och provat systemet i Ls8:a och DG500/1000 i baksits ska tilläggas.

I Ls8:an med mina inställningar på sitsen har jag inga problem att ha påsen bakom ryggstödet, sitter man för långt bak med ryggen så fungerar det inte för mig då ryggstödet trycker mot påsen när den har fyllts till en gräns och systemet trycker tillbaka allt i slangarna (Så det går fortfarande men påsen räcker inte lika länge som vanligt).

I DG500/1000 har jag bara lagt påsen på golvet med instrumentpanelen som stopp framåt.

Man får prova sig fram hur man ska förvara och göra så jag rekommenderar att man gör ett test när man "torrflyger" så man vet hur man ska och kan förvara allt utan att få problem i just den flygplansmodell du flyger. Peter har haft sin i knät vid användning och förvarat den vid sidan i sin Ventus 2ax som inte har något justerbart ryggstöd.

Vad kostar då systemet?

För mig som köpte det mesta på outdoorexperterna och beställde urodomer direkt från Coloplast blev kostnaden räknat idag:

MSR dromedarybag 4L = 445:-

MSR hydrationkit = 270:-

Urodomer 2 förp. Om 30 st/förp. 491:-/förp. + 200:- frakt = 1382:-

Silikonslang ca: 100:-

Summa = ca: 2397:- För första systemet för 60 flygningar

Ger en extrakostnad på 40:- per flygning för första omgången.

Nästa omgång (köp av endast 60 urodomer) ger en extrakostnad på 23:- per flygning för att kunna kurva samtidigt som man pinkar utan att bekymra sig om att spilla, slippa kasta ut påsar efter varje gång m.m. så är det en kostnad jag gärna tar. (kostnaden blir dessutom mindre ju fler man beställer och ju fler som delar på frakten.)

En annan erfarenhet där jag och Peter skiljer oss lite, Peter använder urodomer som är en storlek större än han behöver så han kan ta på sig den i luften mycket smidigare när och om han behöver. Detta innebär att man får klämma lite runt sidorna m.m. för att få urodomen tät och riskerar läckage ifall klistret släpper lite.

Jag använder urodomer som är precis rätt storlek för mig vilket innebär att jag planerar in när jag ska flyga sträcka och sätter på urodomen på backen och ansluter så att det är färdigt när jag behöver. Detta innebär att jag använder lite fler urodomer än Peter säkerligen men jag tycker det känns tryggare och bättre + att urodomerna kan vara knepiga att få på tycker jag.

Jag rengör systemet med varmt eller halvt kokande vatten och Corega tabs med jämna mellanrum och sköljer noggrant ur systemet efter varje flygning och hänger det på tork.

Sista tipset är att alltid ha med sig stora och tåliga fryspåsar i reserv!

Systemet har alltid funkade för mig men dagen kan komma då man fyller påsen helt och inte kan tömma den igen och då är det bra att go back to basics.

//Fredrik Svanberg

Jönköpings segelflygklubb.